

Hans van Hage:
"Het gros koopt bij ons
voor de kwaliteit en het
assortiment."

"Als je sterke bomen aanplant, geef je het hele ecosysteem meer kracht"

Plant eens een bioboom!

Een bioboom is vitaal. Het wortelstelsel en de weerbaarheid zijn goed ontwikkeld, waardoor de boom minder kans heeft op uitval. Gek genoeg kiezen maar weinig biologische boeren en tuinders voor biobomen op hun erf. Tijd voor een opfriscursus: vijf redenen om een biologisch geteelde roos, boom of struik te planten.

Van juni tot oktober heeft Hans van Hage van kwekerij de Bierkreek in IJzendijke 120.000 bloeiende rozen op zijn vier hectare staan. De teelt van biologische rozen is niet alleen maar rozengeur en kleurenpracht. Het is elk jaar opnieuw duizend uur wieden om het onkruid onder de duim te houden. De ziektes en plagen worden met relatief veel natuurbeheer in balans gebracht; op de Bierkreek is 30% van de ruimte aan boeren natuur gegeven. Hans van Hage: "Een roos wordt gezien als een kwetsbare plant. Sterroetdauw, meeldauw, valse meeldauw, roest, spint, bladluis en trips zijn de meest voorkomende problemen. Met vier waterpoelen, behoorlijk wat bomen, ruigtes, akkerranden en een vlermuizenbunker hebben we heel veel nuttige flora en vooral fauna naar ons toegetrokken. Tussen de rozen is het redelijk schoon, daarnaast mag het best wel een georganiseerde bende zijn."

CO₂-neutraal

Het wieden en natuuronderhoud is veel werk, maar de grootste klus is toch wel om de meerwaarde van biologische teelt over het voetlicht te brengen. Hans van Hage: "De helft van onze rozen zetten we af via particulieren, de rest gaat via de groothandel. Slechts 35% van onze rozen wordt gekocht vanwege het EKO-keurmerk. Het gros koopt bij ons voor de kwaliteit en het assortiment. Wij hebben 1.600 soorten en horen daarmee in de top drie van Europa. Eigenlijk ben ik gek dat ik biologisch blijf telen. Het assortiment en de kwaliteit kan ik met veel minder arbeid ook met het Milieukeur bereiken. Maar ik doe het niet. Ik vind het belachelijk dat voor een luxeproduct het milieu belast mag worden. In Nederland valt het nog wel mee, maar ik heb kwekerijen in Italië gezien waar de bomen kunstmatig in leven gehouden werden en verder leefde er niks meer. Geen vogeltje, geen bloemetje en het slootwater was geel. Mensen moeten beseffen dat biologische sierteelt een grote bijdrage levert aan een schoon milieu. Ik ben er trots op dat mijn bedrijf CO₂-neutraal is."

Autochtoon

De milieureden is een belangrijke reden om een biologische roos, struik of boom op het bedrijf te planten. Een andere reden is het vergroten van de biodiversiteit. Hoewel het voor een insect of vogel niet uitmaakt of de boom biologisch is opgekweekt, maakt het wel degelijk uit of het een oorspronkelijk inheemse oftewel autochtone boom is. Henny Ketelaar, medeoprichter van Bronnen, is expert op dit gebied. Ketelaar: "Uit onderzoek blijkt dat een zomereik meer dan 300 organismes aantrekt en de Amerikaanse eik minder dan 20. Daarmee is de Amerikaanse eik geen slechte boom. Alleen de zomereik heeft sinds de laatste ijstijd zijn specifieke genetische kwaliteiten ontwikkeld in dit klimaat en hij heeft een symbiose met zeer diverse organismen die ook hier ontwikkeld zijn. Wanneer je een boom plant met de doelstelling 'ik wil meer biodiversiteit', dan is de zomereik geschikter dan de Amerikaanse eik. Dat is een simpel verhaal."

Zaad en stek

Dat 60 tot 70% van de autochtone soorten zeldzaam of praktisch verdwenen is, ligt niet aan deze soorten, maar aan ons menselijk handelen. Henny Ketelaar: "We maken ons terecht zorgen om het verdwijnen van het tropisch regenwoud en oerbossen, maar in feite is in Nederland hetzelfde gebeurd: onze oorspronkelijke bossen met hun rijkdom aan soorten en genetische diversiteit is rigoureuus gesloopt. Slechts 5% van al het groen in Nederland is nog als oorspronkelijk inheems te beschouwen. De rest is aangeslept vanuit andere delen van Europa en de rest van de wereld. Begin jaren '90 hebben we Bronnen opgericht en zijn we heel praktisch zaad en stek van autochtone herkomsten gaan winnen. Hiermee wilden wij bewerkstelligen dat er meer van deze struiken en bomen konden worden aangeplant. Inmiddels hebben we plantmateriaal van ruim 60 soorten, die opgekweekt worden door vier boomkwekerijen. Drie van hen zijn Skal-gecertificeerd, evenals Bronnen."

Sterke bomen

Sinds het advies van SenterNovem aan de overheid om vanaf 2010 75% duurzaam gekweekt groen aan te kopen voor straten en plantsoenen, komt Hans Smeets, adviseur laanen vruchtbomen van DLV, bij veel overheidsinstellingen over de vloer. Smeets: "MPS-A met bewijs van duurzaamheid, Milieukeur en EKO voldoen volgens SenterNovem als duurzaam groen. De meeste groeninkopers laten zich leiden door de prijs. Je hebt echter ook Gemeentes, zoals Boxtel en Schijndel, die heel bewust voor het meest duurzame gaan en zoveel mogelijk EKO inkopen. Het leuke is dat ze enthousiast zijn over de kwaliteit. De biobomen kosten meer in de aanschaf, maar ik hoor terug dat ze minder problemen lijken te hebben met ziektes en uitval. Als je sterke bomen aanplant, geef je het hele ecosysteem meer kracht."

BioVak

Milieuwinst, CO₂-neutraal, autochtoon, biodiversiteit en kwaliteit. Dat zijn vijf prachtige redenen om eens een bio-boom te planten. Op de BioVak zullen Hans van Hage en Hans Smeets er tijdens een workshop dieper op ingaan. Het Bedrijfsnetwerk Biologische Boomkwekerijproducten van BioConnect zal er ook zijn met informatie over de verkrijgbare soorten en welke boom het beste past bij de cultuurhistorie, grondsoort, het landschap en het beplantingsdoel. Zo plant u een boom met een verhaal! ■

Workshop
'Al eens gedacht aan
biobomen op uw bedrijf?'
Do 21 januari, 11.00 uur
Paviljoen 6 - (Bio)diversiteit

Meer informatie:
www.bronnen.nl
www.bierkreek.nl

Foto's: Hans van Hage